

Nr 62.

Av herr **Lundqvist m. fl.**, om *provisorisk pensionsförstärkning åt vissa pensionerade befattningshavare i statens tjänst.*

På förslag av Kungl. Maj:t har 1937 års riksdag beslutat viss provisorisk avlöningsförstärkning åt befattningshavare i statens tjänst. Den år 1936 tillsatta lönekommittén har vidare nyligen framlagt förslag till nytt avlöningsreglemente för ordinarie tjänstemän vid den civila statsförvaltningen och Kungl. Maj:t har i den till årets riksdag framlagda statsverkspropositionen förebådat proposition i denna fråga. Behovet av en förbättrad löneställning för statens befattningshavare är ställt utom allt tvivel och i det ovan nämnda betänkandet har tydligt påvisats skäligheten av att en löneförbättring kommer till stånd, detta icke minst med hänsyn till den kommunala och privata marknadens lönesättning.

Den grupp av medborgare, som tjänat staten och som av ålder eller sjukdom lämnat denna sin tjänst, har emellertid ställts utanför den hjälp, som genom den provisoriska avlöningsförstärkningen kommit statstjänstemännen till del och som genom den förebådade löneregleringen skulle ytterligare något förbättras.

1936 års lönekommitté har i sitt betänkande hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om utredning rörande de ändringar i civila tjänstepensionsreglementet, som må föränledas av det tilltänkta nya civila avlöningsreglementet. En sådan utredning, som torde få avse icke enbart formella ändringar av gällande pensionsbestämmelser utan även en reell prövning av utgående pensionsbelopp, torde emellertid icke kunna förväntas företagen så tidigt, att detta viktiga spörsmål kan komma under prövning redan vid innevarande års riksdag. Även om, vilket man får utgå ifrån, de nuvarande pensionärerna komma i åtnjutande av pensionsförbättring i samband med en blivande revision av gällande tjänstepensionsreglemente, äro de dock under tiden hänvisade till nu utgående, på de lägre lönebeloppen beräknade och mången gång mycket knappt tillmätta pensionsbeloppen.

Knappheten i dessa gör sig så mycket mera kännbar, som pensionsbeloppen äro baserade på de lönebelopp, som utgå på billigaste ort, s. k. A-ort, under det att stora flertalet pensionärer eller mer än $\frac{2}{3}$ såsom tjänstemän varit bosatta på dyrare orter. Dessa erhålla ingen som helst kompensation för de högre levnadskostnaderna på dessa orter. Detta förhållande gör det ock i många fall nödvändigt för en tjänsteman, sedan han ägnat sin livsgärning åt staten, att vid avgången ur tjänst lämna det samhälle han under en lång följd av år varit fästad vid och bosätta sig å ort, där han aldrig kan förvärva hemortsrätt.

Under anförda förhållanden måste det synas rimligt och i hög grad behjärtansvärt, att statsmakterna redan nu på ena eller andra sättet bereda här berörda medborgargrupper någon lättnad i de ekonomiska villkor, under vilka de leva.

En sådan lättnad kan lämpligen göras i form av provisorisk pensionsförstärkning. Beträffande storleken av denna kunna givetvis delade meningar råda. Nödvändigt torde emellertid vara, att förhöjningen hålles inom sådana gränser, att en kommande revidering av pensionsreglementena icke föregripes. Med beaktande härav synes den provisoriska pensionsförstärkningen lämpligen böra sättas till 180 kr. per år och pensionär.

Med ett uppskattat antal pensionärer, som åtnjuta pension enligt de civila och militära tjänstepensionsreglementena, av f. n. omkring femtontusen skulle denna hjälp åt f. d. statstjänare betinga en årlig kostnad för statsverket av c:a 2,700,000 kronor.

I anslutning till vad sålunda anförts få vi föreslå,

att riksdagen måtte besluta att till alla, som åtnjuta pension enligt civila eller militära tjänstepensionsreglementet, fr. o. m. den 1 juli 1938 skall utbetalas provisorisk pensionsförstärkning med 180 kr. per år och pensionär.

Stockholm den 19 januari 1938.

R. Lundqvist.

G. Arnemark.

Cl. Lindskog.
